

Cyclus “Feestrollen: Tijd van leven”

Kees van der Zwaard
Elise Woertman

28 mei t/m 9 juli 2023
Tijd van Pinksteren

Inleiding

Via de wet als liefde in de veertigdagentijd en het leven in vrijheid en verbondenheid na Pasen zijn we nu in de tijd van Pinksteren aanbeland.

Wat betekent dat voor ons? Hoe wakkert het pinkstervuur ons verlangen naar een leven in volledigheid aan, voor onszelf en als gemeenschap? Wat staat ons te doen op de plek waar we wonen, werken, zorgen, leven?

Met het liefdesvuur in ons hart, met de vrijmoedigheid van Pasen in ons lijf, met de levendigheid en geestdrift van Pinksteren kunnen we ons leven ten volle leven.

Op de plek waar we zijn, met onze dromen en afgrond. In de dynamiek van ons eigen leven, met alle hoogte- en dieptepunten die daarin zich aandienen. In het woelen van de wereld, in het hooghouden van de gerechtigheid en de vrede voor alles wat ademt.

Daarom lezen we juist in deze periode na Pinksteren uit de ‘feestrollen’, waarin alle aspecten van het menselijk bestaan klinken mogen. De 5 feestrollen zijn 5 Bijbelboeken. In de Joodse traditie worden deze boeken gelezen op verschillende grote feestdagen:

- * op het Pesachfeest (Pasen; in het voorjaar) Hooglied.
- * op het Weken- of Oogstfeest (Pinksteren; vroeg in de zomer) Ruth.
- * op de Vasten- en rouwdag (in de hoogzomer) Klaagliederen.
- * op het Loofhuttenfeest (in het najaar) Prediker.
- * op het Poerimfeest (in de winter) Ester.

In deze cyclus staan we elke zondag bij (een fragment uit) een van deze boeken stil. Op die manier krijgt het vuur van Pinksteren gestalte in de concreetheid van het leven van mensen de eeuwen door en wordt de liefde zichtbaar. We ontdekken keer op keer, feest na feest, wat het betekent om het leven te vieren. Soms is dat vieren tegen de klippen op. Daarmee ontdekken we ook wat vieren te maken heeft met gedenken en hoop.

28 mei Pinksteren m.m.v. Janskoor

Voorganger: Elise Rommens-Woertman

Thema: “het liefdesvuur dat ons doordringt”

Lezing: Handelingen 2,1-13

We lezen nog eenmaal deze periode uit het boek Handelingen.

De leerlingen zitten binnen. Bang, met de deur dicht.

God gaat niet alleen in wolk en vuur voor ons uit door de woestijn, maar komt in ons wonen.

Als een hevige windvlaag vult de Ene ons huis, vuurtongen verschijnen boven onze hoofden.

In de pinksterhymne ‘veni creator spiritus’ klinkt dat zo:

“Gij zijt de gave Gods, Gij zijt
de grote Trooster in de tijd,
de bron waaruit het leven springt,
het liefdesvuur dat ons doordringt”.

Hoe leven wij als die Pinkstermens, doordrongen van het liefdesvuur?

Hoe zijn wij verbonden met de bron van het leven?

4 juni

Voorganger: Trees van Montfoort

Thema: Hooglied- de dans van de liefde

Lezing: Hooglied 7

Het boek Hooglied wordt gelezen op het Pesachfeest. Pesach is het feest van de uittocht uit Egypte, waarin de bevrijding van het volk wordt gevierd uit de woestijn via de doortocht door de zee. Pesach valt in de lente, en markeert het begin van de gerstoogst. God is ons nabij, gaat voor ons uit en baant de weg naar nieuw leven. In het Hooglied wordt die liefde omschreven, in aardse en lijfelijke taal. Hooglied als een loflied op de liefde tussen mensen, en tussen God en zijn volk.

11 juni m.m.v. Janskoor

Voorganger: Marieke Milder

Thema: Ruth- Gaan waar geen wegen zijn.

Lezing: Ruth 1

Op de 50^e dag na Pesach wordt het Wekenfeest gevierd (Sjavoet). Ook dit is een oogstfeest, omdat het het einde van de gerstoogst markeert en het begin van de tarweoogst. Daarom worden er twee broden geofferd in de tempel. Het is 50 dagen na de uittocht uit Egypte, de dag waarop gevierd wordt dat God aan Mozes de tien geboden schonk, symbool voor de hele Torah. Ruth komt aan als de gerstoogst gevierd wordt, en huwt met Boaz aan het begin van de tarweoogst (wekenfeest). Zij voegt zich als moabitische bij het Joodse volk. Ruth durft het aan om opnieuw te beginnen, heeft het lef om buiten de gebaande paden te treden.

18 juni

Voorganger: Marieke Sillevius Smit

Thema: klaagliederen-vanaf de bodem roep ik tot U.

Lezing: Klaagliederen 1

Het boek Klaagliederen bestaat uit 5 klaagliederen. In deze liederen wordt de nood waarin mensen verkeren onverbloemd verwoord. Jeruzalem is ten onder gegaan, de tempel is gevallen en daarmee heeft God geen plek meer om te wonen onder zijn mensen. Mensen sterven, komen om door de honger of het zwaard. Geen toekomst is meer mogelijk. De kracht van deze klaagliederen is dat zij vrijmoedig spreken over wat hen overkomt en dat voor de Eeuwige brengen. Zij blijven volhouden dat dit niet klopt, omdat mensen niet gemaakt zijn voor het ongeluk. En dat de mate van hun eigen schuld niet te rijmen valt met de verpletterende werkelijkheid van dood en lijden. Herkennen wij deze schreeuw vanaf de bodem? In de joodse traditie wordt het boek Klaagliederen gelezen in de zomer, op 'Tisja Beav'. Op deze vasten- en rouwdag wordt de val van de tempel herdacht.

25 juni Roze zondag m.m.v. Janskoor

Voorganger: Elise Rommens-Woertman

Thema: Prediker- Leven met vreugde en kwetsbaarheid

Lezing: Prediker 9,7-18

Op het Loofhuttenfeest (soekot) wordt het boek Prediker gelezen. Met Soekot wordt het einde van de laatste oogst gevierd. Een moment om dankbaar en vol vreugde te zijn. En tegelijk de kwetsbaarheid van ons menselijk bestaan te voelen, onze afhankelijkheid van de Eeuwige en van elkaar. Als herinnering aan de tijd dat het volk door de woestijn naar het beloofde land trok, worden tijdens dit feest loofhutten gebouwd. Het dak bestaat uit bladeren en takken, die enige bescherming bieden tegen zon en regen, maar waardoorheen de hemel te zien is. In Prediker krijgt zowel die vreugde als de kwetsbaarheid stem. Hoe herkennen wij dat in ons eigen bestaan, en in onze levensloop?

2 juli

Voorganger: Willem Jan de Hek
Thema: Esther-onzichtbaar aanwezig
Lezing: Esther 8

Esther en haar pleegvader Mordechai ontdekken de plannen die Haman had om het hele volk uit te moorden die in de burcht van Susa woonden. Ze kunnen dat vervolgens voorkomen en weten het volk te redden. Daarna wordt het Poerim- of Lotenfeest ingesteld. Dat wordt in het vroege voorjaar gevierd, met verkleedpartijen en lekkernijen. Esther is het Bijbelboek waarin de naam van God niet voorkomt, en toch vol van de Eeuwige is. In de redding van het volk uit handen van de vijand is God aanwezig. Herkennen wij iets van deze vorm van aanwezigheid van God zonder dat bij name te noemen?